

**Kinh Đại Bát-Nhã Ba-La-Mật-Đa
(Trọn bộ 24 tập)**

**Hán dịch: Tam Tạng Pháp Sư Huyền Trang
Việt dịch: Hòa Thượng Thích Trí Nghiêm
Khảo dịch: Hòa Thượng Thích Thiện Siêu
Sài Gòn 1998**

--- o0o ---

**Tập 05
Quyển Thứ 113
Hội Thứ Nhất
Phẩm So Lường Công Đức
Thứ 30 - 11**

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhãn xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định? Khánh Hỷ! Nhãn xứ, tánh nhãn xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhãn xứ không, cùng bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhĩ tỷ thiết thân ý xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định? Khánh Hỷ! Nhĩ tỷ thiết thân ý xứ, tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không, cùng bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem nhãn xứ thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem sắc xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định? Khánh Hỷ! Sắc xứ, tánh sắc xứ không. Vì có sao? Vì tánh sắc xứ không, cùng bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thanh hương vị xúc pháp xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định? Khánh Hỷ! Thanh hương vị xúc pháp xứ, tánh thanh hương vị xúc pháp xứ không. Vì có sao? Vì tánh thanh hương vị xúc pháp không, cùng bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem sắc xứ thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn tĩnh lự, bốn vô lượng, bốn vô sắc định.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhãn xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ? Khánh Hỷ! Nhãn xứ, tánh nhãn xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhãn xứ không, cùng tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhĩ tỷ thiết thân ý xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ? Khánh Hỷ! Nhĩ tỷ thiết thân ý xứ, tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không, cùng tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem nhãn xứ thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem sắc xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập tám giải thoát, tám thắng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ? Khánh Hỷ! Sắc xứ, tánh sắc xứ không. Vì có sao? Vì tánh sắc xứ không, cùng tám giải thoát,

tám thẳng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thanh hương vị xúc pháp xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập tám giải thoát, tám thẳng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ? Khánh Hỷ! Thanh hương vị xúc pháp xứ, tánh thanh hương vị xúc pháp xứ không, Vì có sao? Vì tánh thanh hương vị xúc pháp xứ không, cùng tám giải thoát, tám thẳng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem sắc xứ thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập tám giải thoát, tám thẳng xứ, chín thứ đệ định, mười biến xứ.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhãn xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi? Khánh Hỷ! Nhãn xứ, tánh nhãn xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhãn xứ không, cùng bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhĩ tỷ thiết thân ý xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi? Khánh Hỷ! Nhĩ tỷ thiết thân ý xứ, tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không, cùng bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem nhãn xứ thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem sắc xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi? Khánh Hỷ! Sắc xứ, tánh sắc xứ không. Vì có sao? Vì tánh sắc xứ không, cùng bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thanh hương vị xúc pháp xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi? Khánh Hỷ! Thanh hương vị xúc pháp xứ, tánh thanh hương vị xúc pháp xứ không. Vì có sao? Vì tánh thanh hương vị xúc pháp xứ không, cùng bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem sắc xứ thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập bốn niệm trụ, bốn chánh đoạn, bốn thần túc, năm căn, năm lực, bảy đẳng giác chi, tám thánh đạo chi.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhãn xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn? Khánh Hỷ! Nhãn xứ, tánh nhãn xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhãn xứ không, cùng không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhĩ tỷ thiết thân ý xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn? Khánh Hỷ! Nhĩ tỷ thiết thân ý xứ, tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không. Vì có sao? Vì tánh nhĩ tỷ thiết thân ý xứ không, cùng không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem nhãn xứ thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem sắc xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn? Khánh Hỷ! Sắc xứ, tánh sắc xứ không. Vì có sao? Vì tánh sắc xứ không, cùng không, vô tướng, vô nguyện giải thoát môn không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thanh hương vị xúc pháp xứ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết

tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Vô thượng Chánh đẳng Bồ-đề.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhân giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Nhân giới, tánh nhân giới không. Vì có sao? Vì tánh nhân giới không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem sắc giới, nhân thức giới và nhân xúc, nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Sắc giới, nhân thức giới và nhân xúc, nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh sắc giới, nhân thức giới và nhân xúc, nhân xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do vậy nên nói đem nhân giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhĩ giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Nhĩ giới, tánh nhĩ giới không. Vì có sao? Vì tánh nhĩ giới không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do vậy nên nói đem nhĩ giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem tỷ giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Tỷ giới, tánh tỷ giới không. Vì có sao? Vì tánh tỷ giới không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do vậy nên nói đem tỷ giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thiệt giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Thiệt giới, tánh thiệt giới không. Vì có sao? Vì tánh thiệt giới không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhẫn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc,

thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ không. Vì có sao? Vì tánh vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem thiệt giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thân giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Thân giới, tánh thân giới không. Vì có sao? Vì tánh thân giới không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ không. Vì có sao? Vì tánh xúc giới, thân thức giới và thân xúc, thân xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem thân giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem ý giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Ý giới, tánh ý giới không. Vì có sao? Vì tánh ý giới không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa? Khánh Hỷ! Pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ không. Vì có sao? Vì tánh pháp giới, ý thức giới và ý xúc, ý xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem ý giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí tu tập Bồ thí, Tịnh giới, An nhãn, Tinh tiến, Tĩnh lự, Bát-nhã Ba-la-mật-đa.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhãn giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không? Khánh Hỷ! Nhãn giới, tánh nhãn giới không. Vì có sao? Vì tánh nhãn giới không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không? Khánh Hỷ! Sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ không. Vì có sao? Vì tánh sắc giới, nhãn thức giới và nhãn xúc, nhãn xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đây nên nói đem nhãn giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem nhĩ giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không? Khánh Hỷ! Nhĩ giới, tánh nhĩ giới không. Vì có sao? Vì tánh nhĩ giới không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không? Khánh Hỷ! Thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ không. Vì có sao? Vì tánh thanh giới, nhĩ thức giới và nhĩ xúc, nhĩ xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đấy nên nói đem nhĩ giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem tỷ giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không. Khánh Hỷ! Tỷ giới, tánh tỷ giới không. Vì có sao? Vì tánh tỷ giới không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không? Khánh Hỷ! Hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ không. Vì có sao? Vì tánh hương giới, tỷ thức giới và tỷ xúc, tỷ xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đấy nên nói đem tỷ giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không cho đến vô tánh tự tánh không.

Bạch Thế Tôn! Vì sao đem thiệt giới vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không? Khánh Hỷ! Thiệt giới, tánh thiệt giới không. Vì có sao? Vì tánh thiệt giới không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Bạch Thế Tôn! Vì sao đem vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ vô nhị làm phương tiện, vô sanh làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không, ngoại không, nội ngoại không, không không, đại không, thắng nghĩa không, hữu vi không, vô vi không, tất cánh không, vô tế không, tán không, vô biến dị không, bản tánh không, tự tướng không, cộng tướng không, nhất thiết pháp không, bất khả đắc không, vô tánh không, tự tánh không, vô tánh tự tánh không? Khánh Hỷ! Vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ; tánh vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ không. Vì có sao? Vì tánh vị giới, thiệt thức giới và thiệt xúc, thiệt xúc làm duyên sanh ra các thọ không, cùng nội không cho đến vô tánh tự tánh không kia không hai, không hai phần vậy. Khánh Hỷ! Do đấy nên nói đem thiệt giới thấy vô nhị làm phương tiện, vô sanh

**làm phương tiện, vô sở đắc làm phương tiện hồi hướng Nhất thiết trí trí an trụ nội không cho đến vô
tánh tự tánh không.**

---o0o---